

CUMEGN DA VAZ: seduta digl cunsegl communal

I dovra bagn blera persvasiun

Gion Nutegn Stigler/FMR

Igl test da planisaziun per en nov center da seniors a Lai è a fegn. Ena cumischung cun represchentants digl cumegn da Vaz e persungas digl rom è sa decideida pigl project «Belvedere». Ossa duess la populaziun neir orientada pertutgont chella investiziun da passa 55 milliuns francs. Scu para dattigl gio ossa opposiziun.

La tgesa d'attempo «Parc» a Lai è stada urtumdamaint en hotel, en biètg tg'è nia construisa igl 1910. Igl 1982 ò igl cumegn da Vaz cumpro chel object, renovo el e siva da lù è igl «Parc» tgesa d'attempo. Avant 21 onns è igl biètg nia agrondada. Oz porscha chel plaz a 34 seniors e seniorsas. La tgesa d'attempo correspunda pero betg ple allas preteias ed agl confort dad oz uscheta tgi igl cumegn è s'occupo gio siva digl 2014 cugl tema nov center da seniors. Suandadas èn grondas discussiuns, differenzas tranter igl cumegn politic ed igl cumegn da vaschigns e betg igl davos er blier baterlem davart dalla populaziun. Nia ins è betg blier pi giunisch. Angal cun sa mussar igl cantun fig solidaric è sto pussabel da manar venavaint igl travagli digl «Parc».

A Churwalden bagn, a Lai betg

Igl 2016 è igl project «Oase» nia preschento agl cunsegl communal ed alla populaziun, en project communal per en center da seniors digl cumegn da Vaz e digl cumegn da Churwalden. A Vaz ins ò lia saveil navoi da chel project communal e mess chel dus onns pi tard ad acta. Igl cunsegl communal ed igl suveran èn stos digl meini tgi dovra bier en project communal ed igl cumegn da Vaz veglia sez igls meda da realisar en agen center da seniors. Realitad è alloura tgi oz stai igl project «Oase» a Churwalden, dantant a Lai betg. L'opposiziun da lex talip è stada cunzoet tg'ins leva betg en investour d'orsoura ed er betg surlascher igl manar igl center da seniors ad en'organisaziun an pe agl cumegn. Da preschaint vign la tgesa d'attempo manada digl cumegn e manader da chel è Markus Pieren. Da menziunar è er tgi igl mars 2018 è igl cumegn da vaschigns da Vaz quasi sa retratg digl project center da seniors. Digl reminent è igl cumegn burghes da Vaz possessour digl taragn noua tgi la nova tgesa d'attempo duess neir realisada dasper igl biètg existent «Parc».

La visualisaziun digl nov center da seniors e tgesa d'attempo a Lai.

Foto Büro Krucker

Quatter biros d'architectura

Igl 2019 ò igl cumegn da Vaz lantschea da nov igl project «Parc» e sa do giu cun chel è cuntant igl suprastant Thomas Parpan. Igl è nia decideida da fra ena planisaziun da test ed igl è er meida intradada ena cumischung da valetaziun da 12 persungas cun represchentants digl cumegn, ed alloura er anc omnia e donnas digl rom (architectura, construcziun, sanadad, traffic, planisaziun territori). A chella cumischung è er fatg part Aron Moser, igl mastral da Vaz. La planisaziun da test è netida elaborada digl biro d'architectura ed inschigneria Panzun SA da Coira cun Urs Simeon, urind da Lantsch. Da quatter projects cun dus architects da Turig e dus architects grischuns è la cumischung da valetaziun sa decideida an cuminanza cun la Panzun SA pigl project «Belvedere» digl biro d'architectura Krucker SA da Turig. Ainten chella planisaziun da test èn nias risguardos ples aspects scu per example bungas schilaziuns, svilup, territori, contum, restricziuns e process d'amprender. Venderde passo è igl cunsegl communal da Vaz piglia cunaschientscha da chels resultats.

Dus biets

Tenor igl plan digl architect Bruno Krucker duess la nova tgesa d'attempo exister or da dus biets. Dar duessigl 42 anfignen 44 tombras da tgira e vetiers anc 30 unitads d'abitaz. Igl biètg existent «Parc» resta e lù nissan 16 da chellas 30 abitaziuns per seniors. Integro aint igl biètg nov è er en restorant cun 55 plazs, locals per la Spitex, ena canora per infants ed eventual ena practica da medi. Dar duessigl er ena surfatscha dad 890 meters quadrat per ena buteia. Gist chella ò er caschuno per plessas emozziuns tgi cumsegl communal. A Lai ed a Vaz vign discurtia tranter oter tgi schi

Migros u Coop vessan da neir ainten chel biètg perdan las buteias digl Spar a Lai ed a Lain bliers clients. Igl è nia detg or digl mez digl cunsegl communal tgi gio ossa curschian bevs e mails cunter chel project digl center da seniors cun negzi integro. Chel seia tot oter tgi ideal per ena continuaziun ed avignier. Critica vigna cunzoet davart digl cumsegl digls burghes. Chel è s'exprimida da sustignier igl project «Belvedere», dantant cun tshertas resalvas chel tgi pertoga l'integratiun d'ena buteia da victualias. A pled an chella tgesa duess er neir la populaziun. Da supponer è tgi detta alloura pulitass discussiuns e gronda opposiziun. Tgi project digl architect Bruno Krucker maantg alloura er betg 200 plazs da parcadi, 300 daples tgi chel tgi dat da preschaint aint igl cantun dalla tgesa d'attempo existenta a Lai.

Angal cun en investour

Scu tgi Aron Moser ò detg sa tractig tar chel project digl center da seniors tar en project tgi costa tranter 55 e 60 milliuns francs. Cler è tgi dovra en investour per realisar chels dus biets. Chel è er la raschung tg'ins renunziava da fundar ena societad acziunara u ena fundaziun tgi segna per la realisaziun da chel project. Er chel tgi pertoga la direziun dalla tgesa d'attempo è anc da decider. Oz seia la tendenza tgi cumegn segnan betg sez per manar ena tgesa d'attempo, on detg Urs Simeon ed igl giurist Gieri Caviezel. Aint igl meid da mars 2021 duess la populaziun neir orientada pertutgont igl project «Belvedere». Igl favrer 2022 duess igl messadi esser sen meida ed igl matg da chel onn decideida igl suveran digl cumegn da Vaz per u cunter la realisaziun dalla nova tgesa d'attempo.